

Auglýsing

um náttúruvættið Búrfell, Búrfellsgjá og eystri hluta Selgjár í Garðabæ.

1.gr.

Um friðlýsinguna.

Umhverfisráðherra hefur ákveðið að tillögu Umhverfisstofnunar og Náttúrufræðistofnunar Íslands og með samþykki Garðabæjar að friðlýsa Búrfell, Búrfellsgjá og eystri hluta Selgjár sem náttúruvætti skv. 2. tölulið 1. mgr. 53. gr. laga um náttúruvernd nr. 44/1999.

Búrfell er eldstöð frá nútíma með fallettri og heillegri hrauntröð, Búrfellsgjá sem er um 3,5 km löng. Frá Búrfelli hefur runnið mikið hraun sem þekur um 18 km² lands. Innan svæðisins eru fornminjar, svo sem Gjáarétt sem er í vesturenda Búrfellsgjár, fyrirhleðslur, Réttargerði og vatnsbólið Vatnsgjá. Menningarminjar þessar voru friðlýstar samkvæmt Þjóðminjalögum árið 1964.

Náttúruvættið er kjörið til útivistar, umhverfisfræðslu og rannsókna, en Búrfell og nágrenni er vinsælt útivistarsvæði.

Hið friðlýsta svæði er 323 hektarar að stærð.

2.gr.

Markmið friðlýsingarinnar.

Markmið með friðlýsingu Búrfells, Búrfellsgjár og eystri hluta Selgjár sem náttúruvættis er að vernda eldfjall frá nútíma ásamt hrauntröð þess sem er meðal bestu dæma um hrauntraðir frá nútíma. Verndargildi svæðisins byggir fyrst og fremst á jarðmyndunum frá nútíma sem hafa hátt vísinda-, fræðslu- og útivistargildi, auk gróðurfars.

Markmið friðlýsingarinnar er jafnframt að auðvelda umgengni og kynni af náttúruminum. Vegna nálægðar við þéttbýli er svæðið kjörið til umhverfisfræðslu og útivistar. Búrfell og nágrenni er vinsælt útivistarsvæði.

3.gr.

Mörk náttúruvættisins.

Mörk svæðisins að norðaustanverðu fylgja Hlíðarvegi við innsta hluta Vífilsstaðahlíðar að beygju við enda hlíðarinnar, þaðan áfram í beinni stefnu að norðvesturhorni marka Bláfjallafólkvangs, sveigir þaðan til suðurs og vestur umhverfis eldstöðina Búrfell og Kringlóttugjá, og fylgja síðan mörkum Búrfellshrauns og Helgadalshrauns (sbr. Berggrunnskort Elliðavatn 1613 III SV-B) að hæsta hluta Smyrlabúðar, þaðan sjónhending í Markastein í Tjarnholtum og þaðan beina línu í punkt við Heiðmerkurgirðingu að Hlíðarvegi. Mörk náttúruvættisins eru nánar skilgreind í hnitatöflu (ISN93) og á meðfylgjandi uppdrætti í fylgiskjali:

Nr.	X	Y
1	360323,964	397366,616
2	362127,397	385338,989
3	360895,352	394650,487
4	359585,648	396997,365

4.gr.

Vernd jarðmyndana.

Allt rask á jarðmyndunum er óheimilt í náttúruvættinu. Allar framkvæmdir sem heimilaðar verða skv. 11. gr. þessarar auglýsingar skulu miðast við að halda markmiðum friðlýsingarinnar og vernda jarðmyndanir.

5.gr.

Vernd gróðurs og dýralífs.

Vernda skal náttúrulegt gróðurfar og skapa skilyrði til náttúrulegrar endurnýjunar staðargróðurs með það að markmiði að ekki verði raskað líffræðilegri fjölbreytni svæðisins.

Óheimilt er að spilla gróðri í náttúruvættinu og óheimilt er að trufla dýralíf af ásetningi eða gáleysi innan marka náttúruvættisins.

Óheimilt er að sleppa eða dreifa framandi lífverum á verndarsvæðinu þ.m.t. rækta framandi plöntutegundir í náttúruvættinu sbr. reglugerð um innflutning, ræktun og dreifingu útlendra plöntutegunda nr. 583/2000. Ekki er gert ráð fyrir gróðursetningu trjáplantna eða notkunar áburðar sem rýrir verndargildi svæðisins.

6.gr.

Vernd menningarminja.

Óheimilt er að hrófla við menningarminjum eða skemma á annan hátt. Verndun menningarminja í náttúruvættinu er í samræmi við þjóðminjalög, nr. 107/2001.

7.gr.

Notkun skotvopna.

Notkun skotvopna er bönnuð innan marka náttúruvættisins nema annars vegar við veiðar á mink og ref og hins vegar við veiðar á grundvelli 5. mgr. og 7. mgr. 7. gr. laga um vernd, friðun, og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum nr. 64/1994.

8.gr.

Umferð um náttúruvættið.

Almenningi er heimil för um náttúruvættið og almennt skal fylgja merktum leiðum í samræmi við fyrirmæli hverju sinni.

Umferð með hesta er heimil eftir reiðleiðum sem sýndar eru á sveitarfélagsupprætti aðalskipulags Garðabæjar 2004-2016.

Akstur vélknúinna farartækja utan akvega er óheimill í náttúruvættinu. Starfsmönnum fólkvangsins er heimil, ef nauðsyn krefur, notkun vélknúinna farartækja vegna starfa við stígagerð innan marka náttúruvættisins, sbr. 5. gr. reglugerðar nr. 528/2005 um takmarkanir á umferð í náttúru Íslands.

Óheimilt er að hafa lausa hunda í náttúruvættinu í samræmi við samþykkt Álftaness, Garðarbæjar, Hafnarfjarðar og Kópavogsbæjar um hundhald.

9.gr.

5.október 2012

Umsjón náttúruvættisins.

Umsjón og rekstur náttúruvættisins skal vera í höndum Garðabæjar, samkvæmt samningi Umhverfisstofnunar og Garðabæjar sem umhverfisráðherra staðfestir.

10. gr.

10.gr.

Verndar- og stjórnunaráætlun.

Umhverfisstofnun skal sjá um gerð verndar- og stjórnunaráætlunar fyrir náttúruvættið í samráði við Garðabæ, sbr. d-lið 2. mgr. 6. gr. laga um náttúruvernd, nr. 44/1999.

Í verndar- og stjórnunaráætlun skal fjallað um nauðsynlegar verndaraðgerðir, landvörslu og landnýtingu, s.s. aðgengi ferðamanna að svæðinu, stígagerð og uppbyggingu mannvirkja.

11.gr.

Landnotkun og mannvirkjagerð.

Mannvirkjagerð, jarðrask og aðrar breytingar á landi innan marka náttúruvættisins eru óheimilar nema með leyfi Garðabæjar og Umhverfisstofnunar, sbr. 38. gr. laga um náttúruvernd nr. 44/1999, og að teknu tilliti til ákvæða laga nr. 160/2010 um mannvirki og skipulagslaga nr. 123/2010. Framkvæmdir skulu vera í samræmi við gildandi skipulagsáætlun og verndar- og stjórnunaráætlun.

Gert er ráð fyrir að gömlum stígum og vegum verði viðhaldið sem gönguleiðum og einnig að fjölga merktum og stikuðum gönguleiðum og stígum um svæðið sem tengst geta öðrum gönguleiðum innan og utan náttúruvættisins.

Áður en ráðist verður í mannvirkjagerð innan friðlandsmarka skal deiliskipuleggja friðlandið.

12.gr.

Refsiákvæði.

Brot gegn friðlýsingu þessari varðar sektum eða fangelsi allt að tveimur árum, skv. 75. og 76. gr. laga um náttúruvernd nr. 44/1999.

13.gr.

Gildistaka.

Friðlýsingin öðlast þegar gildi.

Umhverfisráðuneytinu, dags. mán 2012

Svandís Svavarsdóttir